

II. ПРАВНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА	52
1. Регулаторна рамка в областта на електронните съобщения на Европейския съюз	52
2. Правна и регулаторна рамка в България	52
3. Регулаторни решения на КРС за 2015 г.	53
4. Съдебни производства по жалби срещу решения на КРС през 2015 г.	54
5. Осъществяване на електронни съобщения	54
5.1. Разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс	54
5.2. Уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения	55
5.3. Осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителска радиослужба	56
5.4. Взаимно свързване и достъп	57

II. ПРАВНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА

1. Регулаторна рамка в областта на електронните съобщения на Европейския съюз

През ноември 2015 г. беше обнародван Регламент (ЕС) 2015/2120 за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза. Основната част от разпоредбите му се прилагат от 30 април 2016 г.

Регламент (ЕС) 2015/2120 засяга два основни въпроса – гарантиране на неутралността на мрежата и премахване на надценките на дребно за роуминга в рамките на Европейския съюз до 15 юни 2017 г. Във връзка с прилагането на регламента се предвижда да се приемат насоки от Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения. Насоки относно прилагането на разпоредбите, свързани с роуминга, бяха публикувани през февруари 2016 г., докато насоките относно неутралността на мрежата се очаква да се публикуват до 30 август 2016 г.

През втората половина на 2015 г. Европейската комисия (ЕК) започна преглед на европейската регулаторна рамка. Бе публикувана обществена консултация по основни въпроси на бъдещите изменения. Законодателните предложения на ЕК се очаква да се публикуват през втората половина на 2016 г.

2. Правна и регулаторна рамка в България

През 2015 г. Законът на електронните съобщения (ЗЕС) бе изменян няколко пъти, като промените не доведоха до принципни изменения в регулаторната рамка.

Най-важното изменение в ЗЕС е въвеждането за пръв път на имуществени санкции за неизпълнение на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 531/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ, L 172/10 от 30 юни 2012 г.).

С изменения в ЗЕС беше разширен и обхватът на приложимата процедура при установено неизпълнение на общите изисквания, условията на издадени разрешения за ползване на ограничен ресурс и/или на наложени специфични задължения (чл. 78 от ЗЕС). Измененията включват и нови административнонаказателни санкции в случай на неизпълнение на решение на КРС за преустановяване на неизпълнението или задължителни указания за преустановяване на неизпълнението и/или отстраняване на неговите последици, и за привеждане дейността на предприятието в съответствие с посочените актове.

Следващото, по-съществено, изменение на ЗЕС е в Глава петнадесета, в разпоредбите относно съхраняване на данни, необходими за нуждите на националната сигурност и за предотвратяване, разкриване и разследване на тежки престъпления. Измененията в ЗЕС са във връзка с Решение № 2 от 12 март 2015 г. по конституционно дело № 8 от 2014 г., с което бяха обявени за противоконституционни чл. 250а - 250е, чл. 251 и чл. 251а от ЗЕС.

Друго изменение на ЗЕС е в чл. 33, ал. 2, с което се създава ново изискване към регистрите, водени от КРС. С новите изменения в регистъра се съдържа, наред с друго, и броят на абонатите на предприятията, диференцирани съгласно предлаганите услуги, въз основа на данните от ежегодния отчет за дейността. Съгласно новата ал. 2 на чл. 74 от ЗЕС, предприятията публикуват информацията за абонатите в страницата си в интернет.

През 2015 г. влязоха в сила изменения на следните подзаконови нормативни актове:

- Функционални спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление;
- Функционални спецификации за осъществяване на преносимост на негеографски номера при промяна на доставчика, предоставящ съответната услуга;
- Функционални спецификации за осъществяване на преносимост на национално значими номера при промяна на доставчика на обществена мобилна телефонна услуга;
- Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена;
- Технически изисквания за работа на наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги;
- Списък на радиосъоръженията, използващи хармонизирани в рамките на Европейския съюз радиочестотни ленти, и крайните електронни съобщителни устройства;
- Правила за осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения, които ползват радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен.

3. Регулаторни решения на КРС за 2015 г.

През 2015 г. КРС прие 618 решения във връзка с правомощията на КРС по ЗЕС. Решенията, приети от КРС през 2015 г., които имат съществена роля за осигуряване на предвидима и конкурентна среда в сектора, са следните:

- Решение № 355/06.08.2015 г. за определяне на изискванията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване), наложени на „Ай Ти Ди Нетуърк” АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд” ЕАД, „Българска телекомуникационна компания” ЕАД, „Варна Нет” ООД, „Вестител БГ” АД, „Глобъл Комюникейшън Нет” АД, „Голд Телеком България” АД, „Източна телекомуникационна компания” АД, „Интеруут България” ЕАД, „Мобилтел” ЕАД, „Некском България” ЕАД, „Нет Ис Сат” ООД, „Нетфинити” ЕООД, „Телеком 1” ООД и „Теленор България” ЕАД;
- Решение № 356/06.08.2015 г., с което КРС прие проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи;
- Решение № 357/06.08.2015 г., с което КРС прие проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи;
- Решение № 372/13.08.2015 г. за анализ на пазара на едро на локален достъп в определено местоположение и на пазара на едро на централен достъп в определено местоположение в Република България. Пазарът на едро на локален достъп в определено местоположение подлежи на ех ante регулиране, тъй като на този пазар не е налице ефективна конкуренция поради наличието на предприятие със значително въздействие върху него. Пазарът на едро на централен достъп в определено местоположение не подлежи на ех ante регулиране, тъй като на този пазар е налице ефективна конкуренция поради липсата на предприятие, което да притежава значително въздействие върху

съответния пазар. КРС определи „Българска телекомуникационна компания” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху съответния пазар на едро на локален достъп в определено местоположение;

- Решение № 633/17.12.2015 г., с което КРС прие проект на решение за изменение и допълнение на Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения.

4. Съдебни производства по жалби срещу решения на КРС през 2015 г.

През 2015 г. са подадени жалби срещу 12 решения на КРС, приети от комисията през 2015 г., както и жалби срещу 1 разпореждане на КРС за предварително изпълнение на решение, прието от комисията през 2015 г.

През 2015 г. са потвърдени окончателно 8 решения на КРС, приети от комисията през 2013-2014 г. През 2015 г. са отменени изцяло 2 решения на КРС, приети от комисията през 2012 г. и 2013 г.

5. Осъществяване на електронни съобщения

5.1. Разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс

Издадените през годината разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс са посочени в таблица 9.

Таблица 9

<i>Разрешения за 2015 г. по Закона за електронните съобщения</i>				
<i>Електронна съобщителна мрежа</i>	<i>Изменения/Допълнения (брой)</i>	<i>Издадени разрешения (брой)</i>	<i>Прекратени/Отнети/ Изтекъл срок (брой)</i>	<i>Прехвърляния (вкл. частично)/Отдаване под наем (брой)</i>
<i>Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на радиосигнали с национално и местно покритие</i>	65	21	4	3
<i>Електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване</i>	5	-	-	-
<i>Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба – PMR</i>	43*	35*	38	9
<i>Електронни съобщителни мрежи от въздушна подвижна радиослужба</i>	2	-	1	-
<i>Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба за персонално повикване</i>	1	-	-	-
<i>Електронна съобщителна мрежа от въздушна подвижна радиослужба, радиолокация и радионавигация за управление на въздушното</i>	1	-	-	-

Разрешения за 2015 г. по Закона за електронните съобщения

Електронна съобщителна мрежа	Изменения/Допълнения (брой)	Издадени разрешения (брой)	Прекратени/Отнети/ Изтекъл срок (брой)	Прехвърляния (вкл. частично)/Отдаване под наем (брой)
<i>движение и осигуряване на аеронавигационното обслужване на полетите в гражданското въздушно пространство с национално покритие</i>				
<i>Наземна мрежа в радиочестотен обхват 2 GHz</i>	3	-	-	-
<i>Предоставяне на позиции на геостационарни орбити, определени за Република България с международни споразумения</i>	5	-	-	-
<i>Електронни съобщителни мрежи от неподвижна спътникова радиослужба</i>	5	4	1	-
<i>Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към точка“</i>	60**	-	7	-
<i>Електронни съобщителни мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)</i>	-	-	3	-
<i>Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера, за осъществяване на обществени електронни съобщения</i>	15	1	11	-
<i>Временни разрешения</i>	-	20	-	-
ОБЩО:	205	81	65	12

* Общият брой на предоставените радиочестоти е 110

** Изменения и допълнения в техническите данни на общо 3044 участъка, включително предоставен радиочестотен спектър за нови 1356 участъка.

5.2. Уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения

Дейностите относно подадените през 2015 г. уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения са посочени в таблица 10.

Таблица 10

Вид дейност	2015 г. (брой)
Разгледани уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения	189
Разгледани уведомления за прекратяване осъществяването на обществени електронни съобщения	118
Издадени удостоверения за вписване в регистъра	19
Предприятия, вписани в регистъра	95
Предприятия, заличени от регистъра	83

5.3. Осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителска радиослужба

Издадените през годината разрешителни, свидетелства и лицензии за радиолюбителска правоспособност са посочени в таблица 11.

Таблица 11

Вид документ	2015 г. (брой)
Разрешителни за радиолюбителска правоспособност	341
НAREC свидетелства	27
CEPT лицензии	47
Определени опознавателни знаци	645*

*234 от определените опознавателни знаци са временни

През 2015 г. бяха проведени 11 изпита за придобиване на радиолюбителска правоспособност в градовете София, Пловдив и Казанлък и бяха изпитани 257 лица.

На фигура 35 е представено разпределението на лицата, явили се на изпит за радиолюбителска правоспособност през последните 5 години.

Фиг. 35

През последните години се наблюдава повишаване на интереса към радиолюбителската дейност. Общият брой на изпитаните лица през 2015 г. е нараснал в сравнение с този през 2011 г. с 30% (с 26% за по-ниския клас 2 и с 50% за клас 1).

5.4. Взаимно свързване и достъп

Дейността на комисията през 2015 г. по отношение на взаимното свързване и достъпа основно беше насочена към:

5.4.1. Въвеждане на взаимно свързване, базирано на интернет протокол

В края на 2014 г. беше открита процедура за обществено обсъждане на проект на решение на КРС за определяне на изискванията и сроковете за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване). Процедурата приключи с Решение № 270 от 17.06.2015 г., като становището на комисията по постъпилите забележки и предложения от заинтересованите страни са изложени в приложение към същото. КРС изпрати нотификация на проекта на решение до Европейската комисия, националните регулаторни органи на държавите-членки на Европейския съюз и Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, в съответствие с разпоредбите на чл. 7а от Директива 2002/21/ЕО и чл. 42 и чл. 42б от ЗЕС. Европейската комисия прие проекта без забележки.

С Решение № 355 от 06.08.2015 г. КРС прие окончателно изискванията и сроковете за предоставяне на IP взаимно свързване. В него, освен техническите изисквания за осъществяване на IP взаимно свързване, е определен срок 01.01.2017 г., от който да започне ефективното предоставяне на IP взаимно свързване. В съответствие с решението, задължените предприятия договориха помежду си условия за извършване на измервания на параметрите на качеството, като същите бяха представени на КРС в установения срок.

5.4.2. Разглеждане на различни въпроси, поставени от предприятията, по които КРС е предоставила становище:

- непоставяне на допълнителни линии за взаимно свързване по договор за взаимно свързване между предприятия и неизпълнение на наложено с Решение № 1362/2012 г. на КРС задължение за равнопоставеност;

- неспазване на подписан договор за взаимно свързване по отношение на фактуриране на услуги по взаимно свързване;
- искане за налагане на задължение по чл. 281б, ал. 1 от ЗЕС за съвместно разполагане и ползване на съоръжения от електронна съобщителна мрежа;
- искане на становище от КРС във връзка с преговорен процес за сключване на договор за национален роуминг;
- условия за банкови гаранции в договорите за взаимно свързване.

По всеки един случай е събирана допълнителна информация от заинтересованите страни и при необходимост са извършвани проверки. След анализ на предоставените документи комисията се е произнесла с решение по всеки от тях, за което са уведомени страните.

През годината не са разглеждани спорове по смисъла на чл. 55 или чл. 56 от ЗЕС.

5.4.3. Въвеждане в българското законодателство на Директива 2014/61/ЕС

Представители на комисията участваха активно в създадената от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) междуведомствена работна група по изготвяне на проект на Закон за електронни съобщителни мрежи и физическа инфраструктура. Комисията представи становища по проекта в процеса на неговото изготвяне и процедурата за обществено обсъждане.

5.4.4. Участие в работни групи на BEREC и в прегледа на европейската регулаторна рамка

Във връзка с изготвяните от работните групи на BEREC доклади, свързани с миграцията на мрежите към all-IP мрежи, качеството на услугите за достъп до интернет в контекста на мрежовата неутралност и OTT услугите, са предоставяни становища, отговори на въпросници и обобщени данни за предприятията и услугите на националния пазар.

В хода на изготвяне на новата европейска регулаторна рамка от страна на комисията са представяни становища и отговори на въпросници за оценка на текущата регулаторна рамка, както и преглед на разпоредбите на рамката след приемане от ЕК на стратегията за Digital Single Market. Проследявани са предложенията на националните регулаторни органи и BEREC и промените в проекта на отделните етапи от изготвяне на документа до неговото приемане.

Качество на услугата достъп до интернет и мрежова неутралност

По отношение на качеството на услугите за достъп до интернет в контекста на неутралност на мрежата, КРС заложи в приоритетите си за 2015 г. задачи за наблюдение на качеството на услугата достъп до интернет и предприемане на регулаторни мерки за защита на крайните потребители.

С цел подобряване информираността и в помощ на потребителите е изготвен материал под формата на често задавани въпроси, в който са включени обяснения по въпроси, засягащи както достъпа – технология, крайни устройства, така и услугата и нейните параметри – скорост, прекъсване на услугата и др. Материалът е публикуван на интернет страницата на КРС.

Също така, с цел събиране на актуална информация за удовлетвореността на потребителите от услугата достъп до интернет, комисията разработи и публикува на страницата си в интернет „Анкета за удовлетвореността на крайните потребители от качеството на услугата „достъп до интернет“. Събираната информация ще даде възможност на КРС да анализира и следи както за наличието или липсата на проблеми при ползване на услугата от страна на крайните потребители, така и доколко договорените условия отговарят на реално получаваната услуга.

През 2015 г. започна работата по изготвяне на проект на изменение на „Общи изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения“ (ОИ). Промените са насочени към прецизиране на параметрите за качество на услугите и задълженията на доставчиците на електронни съобщителни услуги, с цел осигуряване на по-голяма прозрачност и информираност на потребителите. Параметрите за качество са редуцирани до най-съществените такива, характеризиращи услугата достъп до интернет, и са съобразени с последните разработени и одобрени препоръки и доклади на европейско ниво. С Решение № 633 от 17.12.2015 г. КРС прие проект на изменение и допълнение на ОИ и откри процедура за обществено обсъждане.